

Cal Tort de Massenyas / Mas Taiona

Torrelavit

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Masia Can Tort, s/n
Emplaçament: A 700 m. de la cruïlla del c. del Molí, deixar trencall del cementiri a mà esquerra, passat Ca la Vicenta
Alçada: 286 m

Coordenades:

Latitud: 41.44899
Longitud: 1.73626
UTM Est (X): 394441
UTM Nord (Y): 4589372

Classificació

Número de fitxa: 08287 - 144
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVI
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: Els actuals propietaris l'han estat restaurant al llarg de dos anys. La masia presenta un bon estat de conservació.
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cadastral: 000503200CF98G0001EE
Fitxes associades:
[Rel·lotge de Cal Tort](#)
Autoria de la fitxa: Marta Rodríguez

Descripció

Masia de planta rectangular amb la façana principal orientada al sud, amb teulada de teula àrab a doble vessant amb el carener paral·lel a la façana. L'edifici principal és de planta baixa i un pis, amb porxo i arcades a la dreta, jardí i baluard a la part de davant. El portal d'entrada és adovellat. Observem quatre finestres amb balcó i barana de ferro organitzades de manera regular al llarg del primer pis, mentre que la planta baixa presenta tres finestres rectangulars, dues a la dreta de la porta i una a la banda esquerra. A la façana oest observem un rellotge de sol (referenciat a la fitxa 136). En aquesta mateixa zona, en la paret que tanca el baluard, observem una porta lateral formada per llindes i muntants de grans carreus. Segons Salvador Llorac (veure bibliografia) a l'interior es conserva una bonica arcada de mig punt de pedra treballada i en ser reformada, s'han transformat els cellers i estables en sales i altres dependències. Té un pou al jardí davanter i un altre a la part posterior de la casa on disposen d'un petit terreny. Els antics cups de vi ara s'utilitzen com a dipòsits d'aigua.

Història

Can Tort de Massenyas, antigament Mas Bertran, avui coneguda com Mas Taiona. Segons Montse Torres (veure camp "Bibliografia") un avi d'en Joan Font treballava en un molí paperer de Lavit i es portava el "tai" i altres viandes en una carmanyola i deia: "no em prengueu el tai, el taió". D'aquí els va venir el renom de "Taiona" i "cal Taiona" mentre vivien a Sant Sadurní, i ara aquí, a la masia de cal Tort, també l'anomenen "Mas Taiona". Hi ha una placa al costat del portal d'entrada del baluard amb aquest nom. Segons consta a l'arxiu dels descendents de la família Alemany de cal Tort, l'origen de la família Tort es troba a Sant Jaume Sesoliveres, on posseïen l'anomenat "Mas Rigual" o "Maset d'en Tort". En un document del 1511 trobem en Bartomeu Tort comprant a Gabriel Bertran, pagès de Lavit, un mas anomenat "Mas Bertran". A partir de llavors, el "Mas Bertran" va ser anomenat "Mas Senyas", "Cal Tort de Massenyas" o simplement "Cal Tort". La masia va ser venuda per Ramon Alemany i Costas, fill de l'anterior, als actuals propietaris la família Font i Mestres, l'any 1980.

Bibliografia

LLORAC I SANTIS, Salvador (2003): "Torrelavit. Ahir i avui d'un poble del Penedès". Edita: Ajuntament de Torrelavit, p. 63-64.

TORRES, Montse: Revista el CEP núm. 28 (juny 2006), pàg. 8

